

7-581

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.21.00.610/ 3204
Konu : Hatay Milletvekili
Adnan Şefik ÇİRKİN'in
Yazılı Soru Önergesi

SÜRELİ
.../.../2011
15 Kasım 2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21.10.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25039 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Adnan Şefik ÇİRKİN'in, Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu, T.B.M.M. 7/581 Esas No'lu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdogan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 Sayfa)

**HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN'İN
T.B.M.M. 7/581 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

- 1- İçinde 3 bin 200 ton atık madde bulunan ve 06.09.2004 tarihinde İskenderun Körfezi'nde batan M/V ULLA gemisindeki yükün ne kadarı boşaltılmıştır?
- 2- İçerisinde toksik madde olduğu için dönemin Çevre Bakanlığınca mühürlenene gemiden yayılan atıkların suya karışması nedeniyle bölge balıkçılığının uğradığı zarar tespit edilmiş midir?
- 3- Geminin sahibi La Farge ve Dragos firmaları hakkında açılan davalar ne aşamada? Davaların zaman aşımına uğradığı gerekçesiyle hiçbir işlem yapılamayacağı iddiası doğru mudur?
- 4- Geminin çıkarılması için İspanya Hükümeti ile temaslar devam etmekte midir?
- 5- Geminin Körfez'den uzaklaştırılması yönünde Bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar nelerdir?
- 6- Gemideki yükün taşlaştığı gerekçesiyle çıkarılmayacağı ve gemideki atıkların çevreye yayılmaya devam edeceği iddiası doğru mudur?

CEVAPLAR:

1- 06/09/2004 tarihinde 2200 ton yük (uçucu kül) ile birlikte batan M/V Ulla Gemisindeki atık yükün çıkarılması konusunda ihaleyi kazanan firma 01/06/2005 tarihinde operasyona başlamış, eldeki bütün teknik imkanlar kullanılmış ancak, 42 metre derinlikte bulunan geminin ambarında bulunan taşlaşmış atığın ambarların konumundan dolayı kenarlarda ve köşelerde kalan kısımları şimdiye kadar kullanılan yöntemlerle alınamamıştır.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü Müdürlüğü Türkiye Kimya Sanayicileri Derneği, Çağan Dalgıçlık Sualtı Hizmetleri Ltd. Şti.'nden teşekkür ettirilen heyet tarafından hazırlanan raporda atığın %30'unun çıkarılmış olduğu belirtilmektedir.

Keza; M/V Ulla Gemisinde atık yükün çıkarılmasında geline son duruma ilişkin olarak, "Tehlikeli Atıkların Sınır Ötesi Taşınması ve Bertaraf Edilmesinin Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi Sekreteryaasının ev sahipliğinde, İspanyol tarafının talebi üzerine 07/09/2006 tarihinde yapılan toplantıda da İspanyol heyetince;

-Çıkarılan 22.000 m³ (4.411,6 ton) sulu atığın ön bildirim prosedürü uygulanarak İspanya'ya götürüldüğü,

-Sulu atığın bertarafı aşamasında 3.787 ton su ile 624,6 ton uçucu külün dehidrasyon sistemi ile ayrıştırıldığı beyan edilmiştir.

2- Geminin battığı yer balıkçılık yönünden avlanma sahası dışında, liman sahasında olmasına rağmen, batık noktası etrafındaki 65 m. yarıçaplı alan RİSK BÖLGESİ olarak, 200 m. yarıçaplı alan ise KORUMA GÜVENLİK BÖLGESİ olarak ilan edilmiştir. Olayın olduğu günden itibaren akıntı yönünde farklı noktalardan su numuneleri alınmış ve Çevre Referans Laboratuvarı ile TÜBİTAK'ta toplam krom analizleri karşılaştırmalı olarak yaptırılmıştır.

Analiz sonuçlarının değerlendirilmesi sonucu toplam krom değerinin WHO (Dünya Sağlık Teşkilatı)'nın ve TSE-266 içme suyu kriteri toplam krom sınır değeri olan 0,050 mg/l'te nin altına düştüğü, dolayısıyla insan ve çevre sağlığı için risk bulunmadığı tespit edilmiştir.

17/09/2004 tarihinde ise mülga Çevre ve Orman Bakanlığının koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile yapılan toplantıda mülga Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı su ürünlerinde yapılan analizlerde herhangi bir olumsuz bulguya rastlanmadığını belirtmiştir.

Ayrıca, 20/01/2006 tarihinde İspanyol yetkililerin de katılımı ile yapılan toplantı sonucunda, gemide bulunan atıktan numune alınması ve TUBİTAK'ta analizinin yaptırılarak, tehlikeli özellik taşıyıp taşımadığının ve atığın gemi ile çıkarılması durumunda malzeme özelliğinin tespit ettirilmesi kararları alınmıştır. Bu çerçevede 30/03/2006 tarihinde gemi yükünden noter huzurunda alınan numune mühürlenerek TUBİTAK-MAM'a ve İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri Enstitüsüne analiz edilmek üzere gönderilmiştir. 12/05/2006 tarihli raporda atığın tehlikesiz olduğu belirtilmektedir.

Gemi ambarlarında kalan katılaşmış formdaki atık yükten kaynaklanabilecek krom kirlenmesi insan ve deniz ortamında var olan canlı hayatını olumsuz yönde etkileyecek değerde bulunmamıştır.

3- İskenderun Dörtüol Su Ürünleri Kooperatifi tarafından La Farge ve Dragos firmaları hakkında açılan tazminat davalarında Bakanlığımız taraf olmadığı için ayrıntılı bilginin Adalet Bakanlığı'ndan talep edilmesinin doğru olacağı düşünülmektedir.

4 ve 5- 07/09/2006 tarihinde Cenevre'de Basel Sekreteryası başkanlığında İspanya Çevre Bakanlığı temsilcileri ile mülga Çevre ve Orman Bakanlığı temsilcilerinin katıldığı bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Toplantıda İspanyol yetkililer operasyonun tamamlandığını, çıkarılabilecek maksimum atığın çıkarıldığını bundan sonra yapacak bir işlem kalmadığını ve Basel Sözleşmesinden kaynaklanan gerek teknik gerekse politik tüm yükümlülüklerini yerine getirdiklerini bildirmişlerdir.

Bakanlığımız temsilcilerince de atığın tehlikesiz olsa dahi tamamının çıkarılması ve mahrece iadesine yönelik tutumumuzun devam ettiği belirtilerek, İspanya temsilcilerinden, Lafarge şirketinin biran önce eylem planı hazırlayarak mülga Çevre ve Orman Bakanlığına sunması ve atığın çıkarılması operasyonuna başlaması için uyarılması istenmiştir.

6- Bilirkişiler tarafından hazırlanan 12/05/2006 tarihli raporda atığın tehlikesiz olduğu belirtilmekte olup, batık M/V Ulla gemisinin ambarlarında kalan katılaşmış formdaki atık yükten kaynaklanabilecek krom kirlenmesi insan ve deniz ortamında var olan canlı hayatını olumsuz yönde etkileyecek değerde bulunmamıştır. Ayrıca geminin konumunun seyrüsefere engel teşkil etmediği bildirilmiştir.

